

Олександр II

**Олександр
II — російський
імператор з 1855 до 1881 р
оку. Старший
син Миколи I.
Скасував кріпосне
право, за що одержав
ім'я «Визволитель».
Поразка Російської
імперії у Кримській
війні 1853—1856, криза
економічного розвитку
країни, національно-
визвольний
рух поневолених**

Скасування кріпосного

права

19 лютого 1861 року проголошено маніфест про скасування кріпацтва, але звільнення селян мало наступити тільки через два роки. У маніфесті селян названо “тимчасово зобов’язаними”, а самий стан — *переходовим*. Селяни діставали персональну свободу, незалежність від дідича та двір із садибною землею, але орну землю мали одержати тільки через 20 років, після викупу її у дідича. Наслідком реформи було катастрофічне збільшення числа малоземельних селянських господарств; що мали до 3-х десятин. На Лівобережній Україні

Земська

1 січня 1864 року згідно з умовами реформи проведено запровадження земського (місцевого самоврядування). Земства поділялися на розпорядчі – збори гласних і виконавчі – земські управи. земства займалися місцевим господарством, розподілом державних податків, місцевими зборами, медичним обслуговуванням

Судова реформа

20 листопада 1864 року була проведена судова реформа.

Ця реформа була найбільш послідовною. Згідно неї :

- ✓ судді ставали незалежними (не підкорялися місцевій адміністрації).
- ✓ Суддю призначав уряд, але зняти з посади міг тільки суд.
- ✓ Суд оголошувався гласним (судовий процес відбувався відкрито, привселюдно).
- ✓ Суд носив змагальний характер між прокурором і адвокатом.
- ✓ Долю обвинувачуваних вирішували присяжні

Фінансова реформа

Була проведена у *1864* році, за її умовами

- ✓ був створений Державний банк
- ✓ Міністерство фінансів стало розпорядником усіх доходів і витрат
- ✓ Проведено скасування відкупної податкової системи.
- ✓ Але податкові привілеї, як і раніше мали представники дворянства та духовенства.

Міська

- ✓ 1870 рік – була проведена міська реформа, відповідно до якої розпорядницькі функції в містах покладали на міські думи, а виконавчі функції – на міські управи.
- ✓ Виборче право мали власники майна, старші за 25 років, які сплачували податки.
- ✓ Міські органи влади займалися питанням впорядкування міст, розвитком торгівлі,

Військова

1862-1877 рр. Проведення військової реформи.

- ✓ Всю територію розподілили на *10* військових округів
- ✓ В країні замість рекрутських наборів була загальна військова повинність для чоловіків від *21* року.
- ✓ Відбулося скорочення терміну військової служби в сухопутних військах до *6* років, на флоті до *7* років.
- ✓ Звільнення від служби отримували за родинних обставин.
- ✓ Закон про призив не поширювався на народи Середньої Азії, Кавказу, Крайньої Півночі.

**Зазначені вище
реформи разом з
відміною тілесних
покарань,
становлять
невід'ємну славу і
гордість царювання
імп. Олександра *II*.
Благо Батьківщини
ще не стало
однаково близьким і
дорогим для всіх,
але все ж з цієї пори
відкрилася**

Дякую за
увагу!

Презентацію підготувала
Учениця групи ДП-18
Філатова Тетяна